

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 225/2026-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Slovenskej republiky**, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/147/2024 z 29. októbra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 8. januára 2026 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením najvyššieho súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje zrušenie napadnutého uznesenia a vrátenie veci na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka ako žalovaná vystupovala v spore vedenom na Okresnom súde Bratislava I proti žalobcovi (fyzickej osobe) o zaplatenie sumy 17 639,70 eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci spočívajúcim v nevyplatení výťažku dražby podľa poradia doručených príkazov na začatie exekúcie. Žalobca disponoval pohľadávkou, ktorú vymáhal v exekučnom konaní, súdny exekútor doručil príslušnému notárovi príkaz na začatie exekúcie. Podľa žalobcu notár nerešpektoval zásadu poradia a na jeho úkor uspokojil iných veriteľov, čo malo za následok, že nedošlo k úplnému uspokojeniu jeho pohľadávky.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 20C/58/2013-157 z 1. marca 2019 žalobu zamietol z dôvodu, že žalobca si svoju pohľadávku môže vymôcť v exekučnom konaní, ktoré nebolo právoplatne

ukončené, preto dosiaľ nie je možné si totožný nárok uplatňovať ako náhradu škody proti štátu. Uzavrel, že ak žalobca nepreukáže nevyhnutnosť pohľadávky, nie je daný základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, a to existencia samotnej škody.

4. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 6Co/11/2021 z 10. marca 2021 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Stotožnil sa s názorom okresného súdu, že škoda vznikne v prípade, ak sa právo veriteľa na plnenie stane fakticky nevymáhateľným, k čomu poukázal na nálezy ústavného súdu vo veciach sp. zn. II. ÚS 165/2012, II. ÚS 17/2013, III. ÚS 361/2009, III. ÚS 45/2008, resp. najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/184/2018. Za súčasného stavu teda nebolo možné vylúčiť, že pohľadávka žalobcu bude uspokojená v rámci exekúcie.

5. Rozsudok odvolacieho súdu žalobca napadol dovolaním, ktorého dôvodnosť vyvodzoval z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 432 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)] v situácii podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, ako aj zmätočnosti rozhodnutia (§ 431 CSP) pri existencii vady podľa § 420 písm. f) CSP. Tá bola podľa žalobcu založená na nedostatočnom odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu, ktorý mal byť svojvoľný a nemal mať oporu vo vykonanom dokazovaní. Podľa jeho názoru konajúce súdy nesprávne stotožnili pohľadávku vymáhanú v exekúcii s pohľadávkou na náhradu škody, odvolací súd poukazoval podľa jeho názoru na rozhodnutia, ktoré nemali súvis s prejednávanou vecou a nešlo tu o uplatňovanie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia.

6. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 4Cdo/126/2022 zo 14. decembra 2023 zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa dovolacieho súdu žalobca v odvolacom konaní realizoval podanie z 27. mája 2020, ktorým odvolaciemu súdu oznámil, že došlo k zastaveniu exekučného konania. Tento dôkaz nemohol predložiť v konaní pred súdom prvej inštancie, pretože okresný súd dokazovanie vyhlásil za skončené na pojednávaní 6. februára 2019 a k zastaveniu exekúcie došlo až 18. decembra 2019. Skutkový stav zistený okresným súdom tak neobstál v odvolacom konaní, preto nebolo možné potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie a záver odvolacieho súdu, že žalobcovi ešte škoda nevznikla a vznikne až momentom, keď sa exekučne vymáhaná pohľadávka žalobcu stane nevyhnutnou (bod 12 rozsudku), tiež nezodpovedal zmenenému skutkovému stavu, ku ktorého zmene došlo v priebehu odvolacieho konania. V konaní teda došlo k procesnej vade podľa § 420 písm. f) CSP, ktorú dovolací súd považoval za skutočnosť, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom takou závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne.

7. Sťažovateľka proti tomuto kasačnému uzneseniu dovolacieho súdu podala ústavnú sťažnosť, o ktorej rozhodol ústavný súd nálezom č. k. IV. ÚS 252/2024-23 z 27. augusta 2024 tak, že napadnuté kasačné rozhodnutie dovolacieho súdu zrušil z dôvodu, že dovolací súd neoprávnene nahradil vecnú argumentáciu dovolateľa, ktorú následne subsumoval pod dovolateľom označený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, čím nepostupoval v súlade so zákonom ustanovenou povinnosťou byť viazaný dovolacími dôvodmi, čím porušil označené práva sťažovateľky.

8. Po vrátení veci dovolaciemu súdu tento opätovne rozhodol o podanom dovolaní napadnutým uznesením tak, že rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie založil na prípustnosti a dôvodnosti podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP teda na tzv. odklone od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, keď konštatoval, že žalobca

identifikoval a vymedzil podstatnú právnu otázku majúcu význam pre rozhodnutie vo veci, a to otázku závislosti uplatňovaného nároku na náhradu škody od ukončenia či zastavenia exekučného konania. V tejto súvislosti rekapituloval, že odvolací súd dospel k záveru o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorého esenciálnym právnym záverom bol argument, že v zmysle ustálenej súdnej praxe je možné sa náhrady škody voči štátu domáhať až po tom, čo sa nepodarilo vymôcť bezdôvodné obohatenie od toho, kto sa v dôsledku nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu obohatil. V tejto súvislosti uviedol, že nastolená otázka už bola veľkým senátom najvyššieho súdu vyriešená (sp. zn. 1VCdo/3/2025 z 24. júna 2025, R37/2025), pričom právny názor tam vyjadrený je pre senáty najvyššieho súdu záväzný. Došlo k zmene súdnej praxe v priebehu dovolacieho konania. Keďže sťažovateľ v dovolaní namietal, že odvolací súd stotožnil pohľadávku dovolateľa vymáhanú v exekúcii s nárokom na náhradu škody a táto ním namietaná nesprávnosť bola právne vyriešená práve označeným rozhodnutím veľkého senátu najvyššieho súdu, najvyšší súd dospel k záveru o existencii odklonu od ustálenej praxe dovolacieho súdu a tým aj k dôvodnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľky

9. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu kasačnej povahy podľa názoru sťažovateľky zasahuje do jej základného práva na súdnu ochranu, základného práva na rovnosť účastníkov konania a práva na spravodlivé súdne konanie, pretože dovolací súd prekročil rozsah a obsah dovolania podaného žalobcom. Tvrdí, že žalobcom namietaný odklon bol založený na premise, že jeho nárok na náhradu škody je vo forme ušlého zisku, a nie skutočnej škody, preto namietal odklon od praxe dovolacieho súdu, ktorá sa zaoberala, resp. poskytovala definíciu ušlého zisku, a nie vzťahom medzi nárokom náhrady škody voči štátu a bezdôvodným obohatením. Podľa názoru sťažovateľky došlo k arbitrárnemu posúdeniu prípustnosti dovolania, a to extenzívnym až účelovým výkladom jeho obsahu. V tejto súvislosti opätovne poukazuje na rozhodnutia ústavného súdu vo veci sp.zn. II. ÚS 277/2021, ako aj na skutočnosť, že označené rozhodnutie veľkého senátu sťažovateľka napadla ústavnou sťažnosťou, ktorá je evidovaná pod sp. zn. Rvp 2590/2025.

10. Z podaní a argumentácie žalobcu v celom konaní pritom vyplýva, že tento zastavenie exekučného konania ani nepovažoval za podstatné pre rozhodnutie v tejto veci, pretože podľa jeho názoru pohľadávka vymáhaná v tomto konaní je odlišnou od pohľadávky vymáhanej v exekučnom konaní. Ani z obsahu podaného dovolania preto nebolo možné vyabstrahovať namietanie nezohľadnenia zastavenia exekučného konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom

súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takého práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 79/2012).

13. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje (III. ÚS 400/2021), že Európsky súd pre ľudské práva vychádza vo svojej judikatúre z názoru, že štát nie je v nadväznosti na čl. 34 dohovoru nositeľom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (Karagiannis proti Grécku, rozhodnutie č. 33408/05 z 27. 9. 2007, Breisacher proti Francúzsku rozhodnutie č. 76976/01 z 26. 8. 2003, Danderyds Kommun proti Švédsku, rozhodnutie č. 52559/9 zo 7. 6. 2001, Yershova proti Rusku, rozhodnutie č. 1387/04 z 8. 4. 2010, Kotov proti Rusku, rozhodnutie č. 54522/00 zo 14. 1. 2010, Ismeta Bačić proti Chorvátsku, rozhodnutie č. 43595/06 z 19. 6. 2008).

14. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v rozsahu namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

15. Pokiaľ ide o ostatné namietané práva sťažovateľky napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia, ako aj obsahu dovolania konštatuje, že najvyšší súd, vychádzajúc z obsahu dovolacích námietok dovolateľa autenticky a v súlade s procesnými predpismi identifikoval kľúčovú a nosnú právnu otázku podstatnú pre posúdenie uplatneného nároku na náhradu škody ako takého, ktorú dovolateľ považoval za nesprávne vyriešenú, s poukazom na konkrétnu rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Ústavný súd preto dospel k záveru, že v okolnostiach veci nedošlo k excesu pri posúdení obsahu dovolania tak, ako tomu bolo pri skoršom prieskume ústavným súdom. Najvyšší súd v bodoch 16 až 22 svojho napadnutého uznesenia dostatočnými argumentmi ozrejmil svoj postup, a to v kontexte obsahu podaného dovolania, zmeny judikatúry a nosného argumentu odvolacieho súdu, ktorý založil vecnú nesprávnosť právneho posúdenia veci odvolacím súdom. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu podľa názoru ústavného súdu materiálne zodpovedá požiadavkám spravodlivého riešenia veci. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že najvyšší súd neposudzoval dôvodnosť samotného uplatneného nároku, ktorý bude predmetom ďalšieho konania a rozhodovania, ale len parciálnu otázku podmienenosti existencie nároku na náhradu škody záverom o nemožnosti uspokojenia nároku v inom súvisiacom, prebiehajúcim konaní. Vychádzajúc z uvedeného, dospel k záveru, že neexistuje príčinná súvislosť medzi označenými právami sťažovateľky na jednej strane a namietaným uznesením najvyššieho súdu na strane druhej.

16. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť aj v tejto zvyšnej časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Ústavný súd v závere dodáva, že hoci je ústavná udržateľnosť zmeny judikatúry v otázke posúdenia závislosti alebo podmienenosti uplatneného nároku na náhradu škody zastavením alebo pokračovaním exekučného konania, v rámci ktorého bola dovolateľovi daná škoda spôsobená, stále predmetom konania o ústavnej sťažnosti sťažovateľky (sp. zn. Rvp 2590/2025), ústavný súd vychádzal z prezumpcie ústavnosti tohto rozhodnutia, ktoré okrem iného vychádza z už skôr vyslovených záverov ústavného súdu k danej problematike.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2026

Peter Molnár
predseda senátu